

عنوان مقاله:

بررسی دیدگاه «ادوارد تایلور» و «جیمز فریزر» درباره خاستگاه و تکامل دین

محل انتشار:

مجله الهیات تطبیقی، دوره 6، شماره 14 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

علیرضا خواجه گیر - استادیار گروه ادیان و عرفان تطبیقی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

خلاصه مقاله:

در میان رویکردهایی که درباره تفسیر و تبیین دین پدید آمد، گرایش عقل گرایی از آن جهت که در تبیین دین، پیدایش و تحول آن را همچون جلوه هایی از تغییر و تکامل فکر و عقل انسان دانسته و تحول و تکامل دین را با تحولات ذهنی بشر یکی می داند، قابل توجه بوده است. این رویکرد، دین را پاسخی به نیاز شناختی انسان می داند. دین در این رویکرد انسان شناسانه، محصول تلاش انسان اولیه برای شناخت اشیاء و رویدادهای محیط اطراف اوست، در نتیجه هر چه دانش انسان به جهان پیرامونش افزایش پیدا می کند، نیاز او به دین کاهش می یابد. انسان شناسانی چون «ادوارد تایلور» و «جیمز فریزر» از این زاویه به خاستگاه و تکامل دین نگریسته اند. آن ها با تاکید بر اصولی مانند وحدت روانی و ذهنی انسان ها، اصل بقایا و الگوی تکامل فکری و ذهنی انسان، مراحل دین را از مرحله جانمند انگاری و جادو تا مرحله وحدت گرایی و توحید، تفسیر می کنند که سرانجام در دوران رشد علم افول می کند. این رویکرد انسان شناسانه، از دو جهت ضعف دارد، یکی از جهت عدم ابتناء بر اسناد عینی و تاریخی داده ها و نظریات ارائه شده که مسئله ای روش شناختی در مطالعات ادیان است و دیگری از جهت محتوایی؛ زیرا پیش فرض اصلی این دیدگاه که عناصر، کارکردها و ویژگی های همه ادیان همانند هستند، از یک طرف و عدم توجه به ابعاد مابعدالطبیعی و عاطفی دین از جهت دیگر، مورد نقد جدی دین شناسان است.

کلمات کلیدی:

فریزر، تایلور، جادو، دین، علم، بقایا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1210580>

